

GAZETA LITERARA

Anul IV, nr. 46 (192)-joi 14 noiembrie 1957

ORGAN SAPTAMINAL AL UNIUNII SCRITORILOR DIN R.P.R.

6 pagini 50 bani

Antonin Zapotocky, președintele Republicii Cehoslovace a încetat din viață

Activitatea lui Antonin Zapotocky reprezintă un capitol important în istoria Partidului Comunist din Cehoslovacia. În 1925 el a fost ales în conducerea mișcării sindicale și și-a îndreptat eforturile spre crearea unei mișcări sindicale unite, înțelegând bine că sindicatele unite sunt o armă puternică a oamenilor muncii în lupta împotriva capitaliștilor.

În anul cind republica a fost amenințată de fascismul hitlerist și burgheză națională și-a arătat adevărata sa față gradată. A. Zapotocky a apărut în mod ferm politica partidului, care a lăsat în urmă apăsările republicii și a unit în jurul forțelor democratice împotriva pericolului fascist. După dizolvarea partidului și a sindicatelor sale, A. Zapotocky a contribuit la organizarea mișcării ilegale, ca membru al Comitetului Central și al Partidului Comunist din Cehoslovacia. Cind Cehoslovacia a fost ocupată de armata hitleristă, Comitetul Central din ilegalitate și partidului a hotărât ca tovarășul Zapotocky să continue lupta în străinătate. În timpul încercării de a trece frontiera, A. Zapotocky a fost arestat de Gestapo și închis într-un lagăr de concentrare unde a fost deținut până în 1945. Grație înclinațiilor naziste nu sa fîrta voia sa oculte din viață. Cu estuarea carei caracteristici el sa încadrat în mod liberă în lupta pentru crearea Republicii populare. Partidul, schimbînd concepțiile greșite de ocupații hitleriste și mulțumind masele largi la construirea socialismului, a avut în persoana lui A. Zapotocky un activist încercat, înțelegător și devotat.

Experiența clasei muncitoare cehoslovace în domeniul construcției socialismului a fost sintetizată de Antonin Zapotocky într-o serie de articole care constituie un aport valoros la teoretizarea socialismului marxist-leninist. În luna 1945, A. Zapotocky a fost ales președinte mișcării sindicale revoluționare, deputat al Adunării Naționale Provisorii iar apoi deputat al Adunării Naționale Constituante.

În 1948, cind reacțiunea a încercat să restabilească ordinea capitalistă în Cehoslovacia, la congresul pe întregă țară al comitetelor de azină, convocat de Comitetul Central și Sindicatelor, muncitorii și-au prezentat în susținerea în lăsanarea cererilor legitime de Partidul Comunist. După formarea noului guvern al Frontului Național, Antonin Zapotocky a fost numit vicepreședinte al guvernului. În luna 1948, după alegerea lui Klement Gottwald ca președinte al Republicii Cehoslovace, Antonin Zapotocky a fost numit în fruntea guvernului cehoslovac. După moartea președintelui Klement Gottwald, Antonin Zapotocky a fost ales în 21 martie 1953 președinte al Republicii Cehoslovace.

În acest post de înaltă răspundere de stat, pe care l-a ocupat timp de peste 4 ani, Antonin Zapotocky a doborât dragostea și atitudinea față de poporul cehoslovac. El a fost pregătit de tot cu o muncă muncitoră, înțelegătoare și înțelegătoare, și-a arătat în permanență, Antonin Zapotocky a fost omul legat de oameni de artă și scriitori, pe care i-a îndemnat să creze opere prețioase din punct de vedere artistic, menite să susțină lupta poporului pentru socialism. Scriind o serie de romane în care se oglindesc o întreagă perioadă istorică a mișcării muncitorești, el și-a dovedit un scriitor talentat. Cindău scriea, el scria cu pasiune și rădăcinii în lăptărie. Anul întreg 1957, Văpăi deasupra orașului Klado. „Zori de zî”. A publicat de asemenea o colecție de articole despre cultură și intelectualitate.

Viața lui Antonin Zapotocky reflectă o epocă întregă de luptă pentru victoria socialismului. De numele lui vor rămîne pentru totdeauna legate paginile glorioase ale construcției socialismului în Republica Cehoslovacă.

PRAGA 13 (Agerpres). — Tovarășii Antonin Zapotocky s-a născut la 19 decembrie 1884 în localitatea Zalkovny. Viața sa este indisolubil legată de naștere, dezvoltarea și întreaga istorie a mișcării muncitorești din Cehoslovacia. Tatăl lui Antonin Zapotocky — Wladislaw Zapotocky-Budecky de profesie croitor, a fost unul din pionierii mișcării socialiste din teritoriile ceh și unul din fondatorii Partidului social-democrat din Cehoslovacia. Educația pe care a primit-o de la tatăl său și atmosfera revoluționară în care a crescut Antonin Zapotocky au lăsat asupra sa o înflăcăată adincă. La 16 ani Antonin Zapotocky a intrat în rândurile tineretului social-democrat. În 1902 el a părăsit localitatea Melnik, unde își făcea ucenicia de pietrar și a plecat la Praga, unde și-a consacrat întregul său timp liber activității în rândurile tineretului social-democrat. Cindă el a devenit unul din reprezentarii de frunte ai acestuia. În 1905, în timpul primei revoluții ruse, pe teritoriile ceh au început demonstrații și turbarări fărașesti pentru vot universal. A. Zapotocky a participat la demonstrații, fapt pentru care a fost arestat și condamnat de cîteva ori.

În 1907 A. Zapotocky a fost ales secretar regional al Partidului social-democrat din Klado. În același timp el a fost ales și secretar al organizației sindicale. În acest post el și-a însușit tactica și strategia mișcării muncitorești marxiste.

Atmosfera revoluționară din Klado, viața grea a minerilor și hotărîrea lor fermă de a face orice sacrificii în numele unei lumi mai drepte toate acestea au exercitat o mare influență asupra tînarului revoluționar. Antonin Zapotocky și-a consacrat cu entuziasm activitatea sa în lupta pentru a întări unitatea între minerii, metalurgiștii și ceilalți muncitori din Klado, ci și pentru a crea o alianță

Dragi tovarăși, Președintele Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romine, Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român, întregul popor român exprimă Adunării Naționale a Republicii Cehoslovace, Comitetului Central al Partidului Comunist Cehoslovac, clasei muncitoare și poporului frate cehoslovac cele mai sincere condoleanțe și iau parte la durerea pricinuită de încetarea din viață a tovarășului Antonin Zapotocky, președinte Republicii Cehoslovace, membru în Biroul Politic al Comitetului Central al Partidului Comunist Cehoslovac.

traînăcă între aceștia și muncitorii agricoli care lucrau pe domeniile imperiale din jurul localității Klado. Războiul imperialist l-a convins — și mai mult pe A. Zapotocky cînd de se just și de absurd este sistemul capitalist care generează războaie. După ani petrecuți pe diferite fronturi, la terminarea războiului A. Zapotocky s-a întors la Klado pentru a și concentra talentul său politic și organizatoric luptei continue și tot mai hotărîte a clasei muncitoare. Mare Revoluția Socialistă din Octombrie și revoluțiile din Rusia l-au arătat drumul lui. De atunci el a aderat la acțiunile și activitățile social-democratice și s-a implicat în lupta împotriva atepii social-democratice de dreapta și oportunistă. În 1922 el a fost trimis ca delegat la Moscova pentru a participa la Congresul al II-lea al Internaționalei Comuniste, unde s-a întâlnit cu V. I. Lenin. A. Zapotocky este unul din primii oameni politici cehoslovaci care au spus adevărul despre Rusia Sovietică. În perioada grea din decembrie 1928, A. Zapotocky se află în primele rânduri ale luptărilor revoluționare din Klado ca președinte al Comitetului Revoluționar ales. După reprimarea grevei a fost condamnat la doi ani și jumătate închisoare. În această perioadă A. Zapotocky și-a convins că rolul partidului social-democrat este încheiat și că este necesară întemeierea unui partid nou, leninist. Antonin Zapotocky este unul din fondatorii Partidului Comunist din Cehoslovacia în 1921. În 1922 el a fost ales secretar general al Partidului. În 1925 a fost ales deputat al Adunării Naționale. În 1929 cind a fost ales conducător leninist al partidului în frunte cu Klement Gottwald, conducere care a apărut partidului de referență și de model. Sîchidatoristic, tovarășul Antonin Zapotocky și-a situat ferm pe poziția leninismului.

Luptător de frunte pentru făurirea și propășirea Cehoslovaciei democrat-populare, militant eminent al mișcării muncitorești internaționale, tovarășul Antonin Zapotocky și-a închinat întreaga viață libertății și fericirii poporului cehoslovac, cauzei nobile a socialismului și păcii. Cîstind figura luminoasă a tovarășului Zapotocky, Partidul Muncitoresc Român și poporul nostru își manifestă hotărîrea neclintită de a cimenta și mai mult colaborarea frătească și prietena indestructibilă dintre Republica Populară Romină și Republica Cehoslovacă, strins unite în marea familie a țarilor socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică.

În timpul marilor lupte ale celerității și al grevelor greve de la țară, organizație și conduse de Partidul Comunist Român, Grigore Preoteasa se alătură cu trup și suflet mișcării muncitorești revoluționare. În anii luptei ascuțite de clasă împotriva burgheziei și moșierimii, care urmăreau să iasă din criză pe spina celor ce muncesc și să însușească fascismul în România, Grigore Pre-

IN NUMELE PREZIDIULUI MARI ADUNĂRI NAȚIONALE A REPUBLICII POPULARE ROMINE
Dr. PETRU GROZA

IN NUMELE CONSILIULUI DE MINISTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMINE
CHIVU STOICA

IN NUMELE COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMIN
GH. GHEORGHIU-DEJ

Tovarășului VACLAV DAVID, ministru al Afacerilor Externe al Republicii Cehoslovace

Am aflat cu adincă înfrîștare vestea dureroasă a încetării din viață a tovarășului Antonin Zapotocky, președinte Republicii Cehoslovace, membru în Biroul Politic al P.C.C. și vă rog să primiți tovarășe ministru, cele mai sincere și profunde condoleanțe. Vom păstra vie amintirea tovarășului Zapotocky și vom

întări și mai mult prietena frătească și alianța cu poporul cehoslovac, în lupta comună pentru cauza socialismului și a păcii.

Ministrul Afacerilor Externe al Republicii Populare Romine
I. G. MAURER

Oamenii muncii au condus pe tovarășul Grigore Preoteasa pe ultimul său drum

Ultima gardă de onoare la catafalc. În dreapta, tovarășii: Alexandru Drăghici, Emil Bodnăraș, Gh. Gheorghiu-Dej, Gheorghe Apostol, Petre Borilă. În stînga, tovarășii: Vladimir Gheorghiu, A. Bunaciu, Petru Groza, L. Sălăjan, Janos Fazekas.

Cuvîntarea tov. GHEORGHE APOSTOL, membru în Biroul Politic al C. C. al P. M. R.

Tovarăși, Cu nemărginită durere ne despărțim astăzi de iubitul nostru tovarăș Grigore Preoteasa, fiu credincios al clasei muncitoare și al poporului nostru, militant de seamă al partidului nostru supleant al Biroului Politic, membru al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român. Tov. Preoteasa trebuia, împreună cu ceilalți membri ai delegației de partid și de stat din țara noastră, să reprezinte poporul român la sărbătorile celei de-a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie. Dar, spre adincă tristărie și noastră, în tututor, și a familiei sale, datorită unui accident tragic, el nu a avut fericirea să participe la grandioasa demonstrație a forțelor de muncă și comunismului — la marea demonstrație de solidaritate a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, a forțelor care luptă pentru triumful cauzei socialismului și a păcii.

Moartea lui, aflat de timpuriu, însemna o mare și grea pierdere pentru țara noastră, pentru partidul nostru care și-a educat și călît în lupta aspră revoluționară și pentru poporul nostru, al cărui fiu devotat a fost toată viața sa. Grigore Preoteasa a închinat întreaga sa viață mișcării revoluționare a proletariatului, celor mai nobile aspirații ale poporului român, socialismului, frăției între popoare. Cîndă lupta proletariatului din cîntărea muncitoresc de veche tradiție revoluționară din Capitală, unde s-a născut și a căpitat, îl face pe Grigore Preoteasa să cunoască lăca de tînar mizeria neagră în care trăiesc oamenii muncii, căpătarea simțimăntă la care erau cupși. Lipsa de libertăți și drepturi pentru masele largi ale poporului, și și dea seama de adevărata față a regimului de reținare și asuprire burghez-moșierăscă. Dragostea lui pentru țară, pasiunea de a cunoaște adevărul asupra dezvoltării societății și naturii, îl pun în contact, încă de pe cînd se afla în Ecua, cu literatura marxistă, revoluționară. Aceasta îl făcea să înțeleagă sensul adinc uman al luptei clasei muncitoare, să urască pe exploatoarii care se îmbogățeau pe seama mizeriei și suferințelor în care se zăbtea poporul muncitor din țara noastră.

În timpul marilor lupte ale celerității și al grevelor greve de la țară, organizație și conduse de Partidul Comunist Român, Grigore Preoteasa se alătură cu trup și suflet mișcării muncitorești revoluționare. În anii luptei ascuțite de clasă împotriva burgheziei și moșierimii, care urmăreau să iasă din criză pe spina celor ce muncesc și să însușească fascismul în România, Grigore Pre-

teasa devine membru al Uniunii Tineretului Comunist, organizația revoluționară a tineretului, condusă de Partidul Comunist Român. În focul luptei inițiate și însuflețite de comunisti împotriva fascismului și a pregătirilor războiului antifascist, Grigore Preoteasa devine unul din conducătorii tineretului antifascist și al mișcării studențești democratice. Publicist talentat, el scrie numeroase articole în presa ilegală și legală a partidului comunist și a Uniunii Tineretului Comunist, în care demască politica antinațională și antipopulară a claselor exploatoare și chema masele muncitoare, tineretul țării, toți patrioții cinstiți la luptă pentru democrație, apărarea independenței naționale, pentru o politică de bună vecinătate și prietenie cu Uniunea Sovietică. Activitatea lui politică și publicistică, fermitatea lui împotriva dusmanilor intereselor vitale ale poporului l-au făcut cunoscut și iubit de întreaga mișcare antifascistă, de intelectualitatea progresistă din țara noastră și de peste hotare.

Toate acestea au atras asupra lui ura regimului burghez-moșieresc. Dar arestările repetate, aruncarea lui în închisori și lagăre de către aparatul de reprimare al claselor exploatoare nu au putut frînge curajul, fermitatea și demnitatea revoluționară a lui Preoteasa, nu au putut zdrăcuina încrederea lui în victoria socialismului, în cauza clasei muncitoare și a poporului muncitor. În închisori și lagăre, transformate de organizațiile de partid ale comunistilor în înalte școli de marxism-leninism, Grigore Preoteasa se călășește ca lăptător revoluționar, își lărgeste cunoștințele marxist-leniniste. Grigore Preoteasa a luat parte activă la lupta eroică a partidului co-

Drugi tovarășii și prieteni, În numele Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și al Guvernului Sovietic, în numele întregului popor sovietic, vă exprim sentimentele celei mai adincă dureri și condoleanțe sincere în legătură cu moartea prematură a scumpului nostru prieten, tovarășul Grigore Preoteasa. Cu mare durere sufletească conducătorii și ultimul său drum pe tovarășul Preoteasa, fiu credincios al poporului român, eminent activist de stat, membru supleant al Biroului Politic, secretar al Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român. Un accident nefericit a smuls, în chip nemilos, din rândurile noastre, pe omul devotat fără marginii ideilor marxism-leninismului, pe lăptătorul ferm și consecvent pentru eliberarea

poporului său de sub jugul moșierilor, capitaliștilor și de sub robia fascistă, pe omul care nu și-a preocupat forțele pentru înflorirea patriei sale — Republica Populară Romină — și întărirea întregului lagăr al socialismului. Este greu de conceput că viața tovarășului Preoteasa a fost întreruptă atât de timpuriu, în floarea vârstei sale. Provenind dintr-o familie de muncitori, tovarășul Preoteasa a cunoscut din tinerețe amărăciunile vieții grele de care au avut parte oamenii muncii în condițiile capitalismului. Întreaga sa viață revoluționară el și-a legat-o de lupta revoluționară a clasei muncitoare romine. Nici persecuțiile siguranței, nici ani petrecuți în închisori și lagărele de concentrare ale Romîniei bur-

Cuvîntarea acad. GEO BOGZA Acela pe care-l conducem acum la locul de veșnică odihnă, tovarășul Grigore Preoteasa, a fost toată viața lui un soldat credincios și viteaz al marii cauze a poporului, a năzuinței lui de a se elibera și a-și făuri o viață nouă. Acum aproape douăzeci și cinci de ani în împrejurări dramatice pentru soarta poporului nostru și a întregii umanități, mișcarea antifascistă de la noi primea în rândurile ei un tînar lăptător care lău origine a impus tuturor celor ce l-au cunoscut o mare dragoste și cel mai adinc respect. Pe treptele Universității din București, binuită cu furie de doctrine reacționare, Grigore Preoteasa urca, firav

Omagiul îndurerat al poporului

Corțegiul funerar, pe Calea Victoriei, în drum spre Cimitirul Militar, Ghencea

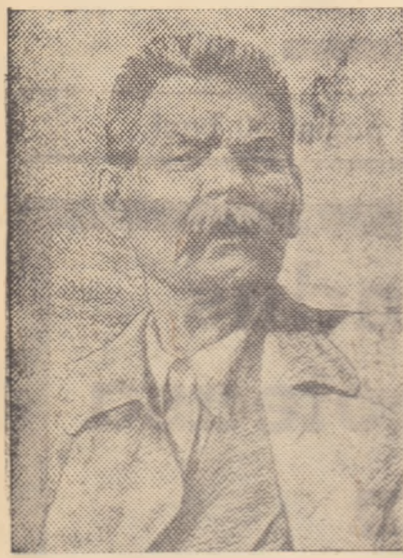
Vestea morții tovarășului Grigore Preoteasa a îndălat inimile oamenilor muncii din țara noastră și ale tuturor prietenilor poporului nostru de peste hotare. La Moscova, garda de onoare în care adăruți de tovarășii Cercu Stocca, au luat parte N. S. Hrușciov, N. A. Baiganin și alți reprezentanți de frunte ai partidului comunist și muncitoresc țărăștesc, a adus odată cu ultimul omagiu al popoarelor din puternicul front socialist, doadaa prejiurii meritelor de lăptător și om de cultură ale lui Grigore Preoteasa, precum și doadaa prieteniei adinc și nedezmințite față de partidul, guvernul și poporul nostru. Pretulindem în țara noastră, pe unde a trecut trenul mortuar în drum spre București, atmosfera de doliu din gări, steagurile tricolore și roșii cerușe, jehbele și coroanțele de flori, mulțimile descoperite, venite să aducă într-o tăcere solemnă ultimul și îndureratul lor salut lui Grigore Preoteasa, au arătat suferința poporului în fata pierderii tragice pe care am suferit-o, atașamentul și dragostea oamenilor muncii pentru conducătorii săi de partid și de stat, Sierciu cu corpul neînșulețit al lui Grigore Preoteasa a fost însoțit în trenul care l-a purtat pentru ultima oară pe drumurile patriei pe acest fiu iubit al poporului de delegația guvernamentală sovietică, formată din L. I. Brejnev, N.S. Patolcev, N.I. Bobrov-

Numerosi membri ai corpului diplomatic au venit să aducă omagiile lor celui dispărut. Într-o adincă și îndurerată tăcere s-a desfășurat prin lăca catafalcului pelerinajul milor de cetățeni ai Capitalei, — de la activiștii de frunte de partid și de stat pînă la cetățeni simpli, de la vechii militanți, tovarășii de luptă ai lui Grigore Preoteasa, pînă la mulțimea de studenți, elevi și pionieri. Au trecut muncitori de la Atelierele Grișita Rosie, de la Uzinele 23 August, de la Combinatul Poligrafic Casa Științei intelectualiști, artiști, scriitori și oameni de știință și cultură care îi vor aduce o amintire de neșters. Nenumăratele telegramme venite de

(Continuare în pag. 2)

ACTUALITATEA PAMFLETULUI GORKIAN

Continuând tradiția satirică a literaturii clasice ruse, Maxim Gorki a formulat în pamfletele sale o formulă profund originală.

Materile elementare care intră în componența imaginii, cu rolul unui leit-motiv ("fier, piatră, apă, lemn") se confundă obsedant în vâlmașagul uriaș al marelui port new-yorkez cu gânduri și sentimente omenești.

mei și descrierea aspectului general al locurilor. Orașul se înfățișază din depărtare ca o falcă uriașă cu masele înegre și negre.

Urmărind cu finețe sablonul unei esențe fenomenelor descrise, de pildă a neajutului boinicărilor al bancheșilor, ca și caracterul absurd al tezurărilor lipsite de o finalitate firească.

Imaginile antice sunt folosite de Maxim Gorki pentru a exprima intens ideea multilor morale a omului sub dominația monopolurilor.

ce le dezvăluie, și sînt de preferat reverberațiile de filigran ale orășului în noaptea. Dar mai ales încoțirea și întărirea leului, a urșilor și mai ales a lovirii sadice a maimuței care-și apără puilul, sint scene în care protestul scriitorului împotriva abuzurilor omului atinge culmea.

Realismul combativitatea de luptă a revoluționarilor a lui Gorki sint expresia unei minii nerăbdătoare. Această conștiință de fapt și substanță de mare densitate lirică a pamfletelor sale, căreia Maxim Gorki i-a găsit o gamă multilaterală de modalități expresive, remarcabile prin originalitatea și valoarea lor de generalizare.

Realismul combativitatea de luptă a revoluționarilor a lui Gorki sint expresia unei minii nerăbdătoare. Această conștiință de fapt și substanță de mare densitate lirică a pamfletelor sale, căreia Maxim Gorki i-a găsit o gamă multilaterală de modalități expresive, remarcabile prin originalitatea și valoarea lor de generalizare.

Funeraliile tovarășului GRIGORE PREOTEASA

Cuvîntarea tov. GHEORGHE APOSTOL

(Urmare din pag. 1)

munist pentru scoaterea țării noastre din războiul antisovietic și întoarcerea armelor împotriva armatelor hitleriste, aducînd contribuția sa la eliberarea țării de sub jugul fascismului, la dobîndirea libertății patriei noastre.

Prin activitatea sa ca ministru al Afacerilor Externe, reprezentînd țara la diferite conferințe internaționale, precum și la sesiunea Organizăției Națiunilor Unite din 1956, Grigore Preoteasa a adus o contribuție prețioasă la realizarea politicii externe a țării și guvernului nostru.

Patriot înfăptuit și prieten devotat al Uniunii Sovietice, el a mișcat neobosit pentru întărirea legăturilor de prietenie și alianță frățescă cu Uniunea Sovietică. El a muncit cu perseverență pentru dezvoltarea colaborării tovarășești și întărirea necontenită a unității țărilor socialiste.

Adio, scump tovarăș! Vom păstra mereu via amintirea ta în inimile noastre.

Cuvîntarea acad. GEO BOGZA

(Urmare din pag. 1)

rist urca spre lumina culturii, atrăgînd în același timp atenția, cu seriozitate și strălucire, cu seriozitatea și strălucirea poporului care știe ce se poate și ce nu se poate face, glami, întoarce celor din Universitate, profesori și studenți, care-i datoră omnia de cultură.

Cuvîntarea tov. LEONID BREJNEV

(Urmare din pag. 1)

Principialitatea, modestia și spiritul de partid dovedite în îndelungata sa activitate, devotamentul său nemărginit în apărarea unității de fier a partidului și a conducerii partidului profund întregul nostru partid, guvernul țării și poporul român, ca a îndurerat de fiecare membru al partidului nostru.

Prin moartea scumpului nostru tovarăș Grigore Preoteasa, poporul nostru muncitor pierde o personalitate de mare valoare, iar Partidul Muncitoresc Român și statul democratic-popular un conducător încrecat.

Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Român și Guvernul Republicii Populare Romine au trimis la Moscova pe tovarășul Preoteasa în cadrul delegației de partid și guvernamentale la sărbătorirea celei de a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Adio, scump tovarăș! Vom păstra mereu via amintirea ta în inimile noastre.

Omagiul îndurerat al poporului

(Urmare din pag. 1)

C.C. al P.M.R. din partea comitetelor regionale și orășenești ale Partidului, din partea întreprinderilor industriale și unităților agricole, sau din partea profesorilor și studenților, impresiunile adunări de dolii care au avut loc în Capitală și pe întinsul țării, în fabrici și universități, — au fost solenne gesturi de recunoștință ale întregului nostru popor față de îndelungata și rodnică activitate dusă de Grigore Preoteasa în cadrul partidului și statului nostru democrat-popular pentru fărîmarea unei vieți și culturale noi.

La catedrală au intrat în gardă membrii delegației guvernamentale sovietice desemnate de Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. și C.C. al P.C.U.S. pentru a participa la funeraliile tovarășului Grigore Preoteasa.

La ora 11, scriul, purtat pe umerii de ultima gardă, a fost condus spre ieșirea din Palatul Republicii și așezat pe un așez de tun.

Adio, scump tovarăș! Vom păstra mereu via amintirea ta în inimile noastre.

Omagiul îndurerat al poporului

(Urmare din pag. 1)

La catedrală au intrat în gardă membrii delegației guvernamentale sovietice desemnate de Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. și C.C. al P.C.U.S. pentru a participa la funeraliile tovarășului Grigore Preoteasa.

Dezvoltarea și înfrîntul spiritului revoluționar și încrederea în triumful inevitabil al marilor idei ale comunismului.

Dezvoltarea și înfrîntul spiritului revoluționar și încrederea în triumful inevitabil al marilor idei ale comunismului.

Dezvoltarea și înfrîntul spiritului revoluționar și încrederea în triumful inevitabil al marilor idei ale comunismului.

Adio, scump tovarăș! Vom păstra mereu via amintirea ta în inimile noastre.

Omagiul îndurerat al poporului

(Urmare din pag. 1)

La catedrală au intrat în gardă membrii delegației guvernamentale sovietice desemnate de Consiliul de Miniștri al U.R.S.S. și C.C. al P.C.U.S. pentru a participa la funeraliile tovarășului Grigore Preoteasa.

S

erviciul de spionaj al inamicului vrea să pună mîna pe secretul aparatului de cifrat al trupelor romine. Faptele se petrec pe frontul antifascist, în luptele care au urmat campaniei pentru eliberarea Ardealului.

CRONICA LITERARĂ

implică în egală măsură nivelul artistic ridicat și eficiența educativă în sensul eticii comuniste. Cum se poate integra romanul de tip polișt în literatura noastră?

Edgar Allan Poe e un scriitor de suprem rafinament și literatura lui fantastică și senzatională nu poate fi decît în chipul cel mai absurd alături de celele de „15 lei”. Chiar Edgar Wallace este, în genul lui, un model literar și imitații seriata n-ai ating valabilitatea.

UN ROMAN DETECTIV

Mal departe, epical detectivistic, eric ca orice epic, este caracterizat prin intelectualitate. Romanul detectiv își justifică literar existența prin căpătarea de invenție și fantezie a scriitorului și, în același timp, prin capacitatea sa a-și controla invenția și fantezia în scopul realizării totuși a „imitației”, a unei reflecții veridice a vieții.

GAZETA LITERARĂ

cu folos tineretului și o poate gusta intelectualul dornic să observe desfășurarea unei competiții inteligente. Theodor Constantin știe să desfașoare o acțiune epică, subordonind fantezia unei construcții inteligente.

spion, descoperit într-un personaj cu totul secundar este, literar, cu totul indiferent. Eroul principal, Ulea, triștește prin procesul gândirii sale detectiviste și lipsa identității sale psihologice nu supără. Dimpotrivă, captivul de memororie și introspecție, merit să ni-l individualizeze, stingerându-se deșăurirea și căde în sfera biografică ale „eroului pozitiv”. Unele episoade sînt prea din cale afară introduse pentru a complica acțiunea. Spionii aleg uneori că nejustificată logic (o înfîntare în parc, cînd există uși și camere secrete; semnalații prin pian, cînd există posibilitatea discursului direct...) care oferă, prin voința autorului, un material documentar îmbelșugat rațiunii detectiviste.

O perspectivă revoluționară

A m putea spune, cu un paradox, că actualitatea și ceea ce rămâne din prezent, când aces...

fie întotdeauna o dovadă a respectului și a pasiunii pentru adevăr. (Ca și în dragostea și în literatură, pasiunea cuminții nu are...

celor care susțineau că actualitatea este monotona și-i îndemna pe poet „Ca un cal la al cotidianului care...

se construia în pădurile regiunii Gorki — nu departe de locurile unde se petreceau și acțiunea „Bursaciilor”...

NOTE

Artă sau nu?

În numărul din 25 octombrie 1957 al „Tribuna” se află un articol despre „Salonul Internațional de artă fotografică”...

MARCEL OLINESCU „Peisaj”

Satelitul la Răcătău

(Urmare din pag. 3)

nume de cot și de comandant, de creie, decorativ și mărituri istorice-erou învocate, amintite, dispuse în poziții de tragere sau de retragere...

Am aflat în schimb o adunare a intelectualilor din localitate, strâns în jurul unei mese întinsă pe un covor...

Sau sculat a doua zi mahmuri și înțonându-și asupra femeilor. Au intrat, au pufnit, s-au burzului, au înjurat...

Eu nu sint eu

Când am acceptat să scriu în câteva ore despre aniversarea lui Ștefan, am simțit că nu pot să scriu decât așa...

Cineva, un bărbat și un bărbat, a spus cu simplitate și o mare concordanță. Dacă abia în jurul săptămânii...

Bolia aceasta pe care se contemplant-o câteva momente pe care au zădit-o deasupra, acoperit, pe care au smălțuit-o cu stete, cu lăun și cu soare, cu întinerit și cu lumină...

De o distanță de timp, necesară anume decantării faptelor din prezent și deosebit de ceea ce s-a vădit în creația literară în general, nu cred terași că ar putea fi vorba în chip absolut...

Sau pe vremea simplă printr-o singură trăsătură de contur — ar fi așt de ușor și așt de ineficace — întreaga complexitate a problemelor de viață ale omului...

Am întors din Răcătău peste o săptămână, într-o noapte de păcăru, pe culmile suavoite și plătuse de dealurilor mele stele...

Am aflat în schimb o adunare a intelectualilor din localitate, strâns în jurul unei mese întinsă pe un covor...

Sau sculat a doua zi mahmuri și înțonându-și asupra femeilor. Au intrat, au pufnit, s-au burzului, au înjurat...

Eu nu sint eu

Când am acceptat să scriu în câteva ore despre aniversarea lui Ștefan, am simțit că nu pot să scriu decât așa...

Cineva, un bărbat și un bărbat, a spus cu simplitate și o mare concordanță. Dacă abia în jurul săptămânii...

Bolia aceasta pe care se contemplant-o câteva momente pe care au zădit-o deasupra, acoperit, pe care au smălțuit-o cu stete, cu lăun și cu soare...

De o distanță de timp, necesară anume decantării faptelor din prezent și deosebit de ceea ce s-a vădit în creația literară în general...

Sau pe vremea simplă printr-o singură trăsătură de contur — ar fi așt de ușor și așt de ineficace — întreaga complexitate a problemelor de viață...

Am întors din Răcătău peste o săptămână, într-o noapte de păcăru, pe culmile suavoite și plătuse de dealurilor mele stele...

Am aflat în schimb o adunare a intelectualilor din localitate, strâns în jurul unei mese întinsă pe un covor...

Sau sculat a doua zi mahmuri și înțonându-și asupra femeilor. Au intrat, au pufnit, s-au burzului, au înjurat...

Eu nu sint eu

Când am acceptat să scriu în câteva ore despre aniversarea lui Ștefan, am simțit că nu pot să scriu decât așa...

Cineva, un bărbat și un bărbat, a spus cu simplitate și o mare concordanță. Dacă abia în jurul săptămânii...

Bolia aceasta pe care se contemplant-o câteva momente pe care au zădit-o deasupra, acoperit, pe care au smălțuit-o cu stete, cu lăun și cu soare...

De o distanță de timp, necesară anume decantării faptelor din prezent și deosebit de ceea ce s-a vădit în creația literară în general...

Sau pe vremea simplă printr-o singură trăsătură de contur — ar fi așt de ușor și așt de ineficace — întreaga complexitate a problemelor de viață...

Am întors din Răcătău peste o săptămână, într-o noapte de păcăru, pe culmile suavoite și plătuse de dealurilor mele stele...

Am aflat în schimb o adunare a intelectualilor din localitate, strâns în jurul unei mese întinsă pe un covor...

Sau sculat a doua zi mahmuri și înțonându-și asupra femeilor. Au intrat, au pufnit, s-au burzului, au înjurat...

Eu nu sint eu

Când am acceptat să scriu în câteva ore despre aniversarea lui Ștefan, am simțit că nu pot să scriu decât așa...

Cineva, un bărbat și un bărbat, a spus cu simplitate și o mare concordanță. Dacă abia în jurul săptămânii...

Bolia aceasta pe care se contemplant-o câteva momente pe care au zădit-o deasupra, acoperit, pe care au smălțuit-o cu stete, cu lăun și cu soare...

Eu nu sint eu

Când am acceptat să scriu în câteva ore despre aniversarea lui Ștefan, am simțit că nu pot să scriu decât așa...

Cineva, un bărbat și un bărbat, a spus cu simplitate și o mare concordanță. Dacă abia în jurul săptămânii...

Eu nu sint eu

Când am acceptat să scriu în câteva ore despre aniversarea lui Ștefan, am simțit că nu pot să scriu decât așa...

Cineva, un bărbat și un bărbat, a spus cu simplitate și o mare concordanță. Dacă abia în jurul săptămânii...

Eu nu sint eu

Când am acceptat să scriu în câteva ore despre aniversarea lui Ștefan, am simțit că nu pot să scriu decât așa...

Eu nu sint eu

Când am acceptat să scriu în câteva ore despre aniversarea lui Ștefan, am simțit că nu pot să scriu decât așa...

(Urmare din pag. 3)

realitatea vieții te strânge dintr-o dată, te încolțește, cînd privești cu simplitate în jur. Atunci, ca o ușoară ceață a unei nopți poetice, vizuiri romantice se duc; începi, în tăcerea veștii a avea și disonanțe...

Creia sau boala prieteniei noastre a fost inevitabilă. A venit tocmai la vremea când toate prietenii de copil erau în jur. Atunci, ca o ușoară ceață a unei nopți poetice, vizuiri romantice se duc; începi, în tăcerea veștii a avea și disonanțe...

DE AMICITIA

și în inima mea prietenia noastră? Căci știu prea bine ce greu se înghetea prietenii durabile și ușor se pot zdorbi. Prietenia noastră...

și în inima mea prietenia noastră? Căci știu prea bine ce greu se înghetea prietenii durabile și ușor se pot zdorbi. Prietenia noastră...

și în inima mea prietenia noastră? Căci știu prea bine ce greu se înghetea prietenii durabile și ușor se pot zdorbi. Prietenia noastră...

dinșu ca la un mormint: înții cu păreri de rău, pe urmă cu nepăsare pe care uitarea o aduce. Nu știu dacă tu ai avut atunci simțul primejdiei pe care l-am avut eu...

dinșu ca la un mormint: înții cu păreri de rău, pe urmă cu nepăsare pe care uitarea o aduce. Nu știu dacă tu ai avut atunci simțul primejdiei pe care l-am avut eu...

dinșu ca la un mormint: înții cu păreri de rău, pe urmă cu nepăsare pe care uitarea o aduce. Nu știu dacă tu ai avut atunci simțul primejdiei pe care l-am avut eu...

dinșu ca la un mormint: înții cu păreri de rău, pe urmă cu nepăsare pe care uitarea o aduce. Nu știu dacă tu ai avut atunci simțul primejdiei pe care l-am avut eu...

dinșu ca la un mormint: înții cu păreri de rău, pe urmă cu nepăsare pe care uitarea o aduce. Nu știu dacă tu ai avut atunci simțul primejdiei pe care l-am avut eu...

dinșu ca la un mormint: înții cu păreri de rău, pe urmă cu nepăsare pe care uitarea o aduce. Nu știu dacă tu ai avut atunci simțul primejdiei pe care l-am avut eu...

ANA ILIUT „Copăcel, copăcel”

ANA ILIUT „Pe gânduri”

Insemnări despre satelit

„Tăcerea eternă a spațiilor infinite mă înspăimîntă”

Părăsești orașul, într-o noapte de vară și îndată ce ai trecut de marginea lui, miile de zgomote ale vieții cetățene se unifică într-un murmur îndepărtat și muzical. Nu mai auzi glasurile oamenilor ce vorbesc tare pe bulevardele aglomerate, nici claxoanele automobilelor, nici strădăniile roților pe șinele metalice, nici geamătul căruțelor încărcate, nici lătratul cinliilor. Zgomotul a devenit armonie. Ceea ce îți era nesuferit a devenit o respirație liniștită. Privești spre cerul înstelat și îți spui că un dezastru, departe, pe o vreme foarte înaltă, s-ar putea să cuprindă toate zgomotele pământului, toate strigătele și suspinele lui, într-un singur sunet grav și melodios. Te îndepărți mai departe, mai sus, într-un punct în care n-ai mai auzi până la tine decât loșinele îndepărtate a oceanului. Dar mai sus, acolo unde niciodată n-a existat vreme germei de viață, domnește tăcerea

cea mai adâncă. Acolo s-a transportat cu închipuirea Pascal și a exclamat: „Tăcerea eternă a spațiilor infinite mă înspăimîntă”. (Pensées, XXV, 16). Exclamația lui Pascal este un prețios document de epocă, un moment din istoria culturii. Cuvântul înșău, cuprins în fraza lui Pascal, ne duce cu mintea la distiguri relativ recente ale astronomiei în vremea când se credea că lumea era sferică. Icoana astronomică a unei epoci anterioare inițiativa o lume finită, dispusă pe cele șapte sfere cerești în jurul pământului imobil. Abia speculația astronomică a Renașterii, prin opera unui Nicolaus Copernicus, Giordano Bruno, a unui Galilei a distorsionat această imagine limită a lumii și a înlocuit-o cu una dotată cu dimensiunea infinitului. Pentru scolastici numai divinitatea era infinită. Giordano Bruno recunoaște infinitatea universului. Pascal nu se arată deci ca un om al epocii următoare Renaș-

terii, atunci când vorbește despre spațiile infinite ale lumii. În aceste spații infinite domnește tăcerea eternă. După dispariția vechii astronomii, nu se mai putea vorbi nici despre muzica sferelor, în care credeau pitagoricenii. rotația astralelor este mută în spațiile lor vaste. Iar această tăcere este eternă pentru că nimic n-a putut-o tulbura vreodată și n-o va putea întrerupe în viitor. Pascal scrie într-o operă în care ipoteza creaționistă era încă puternic ancorată în spirite. Nu a păruse încă ideea lumii ca proces. Natura, în concepția oamenilor de atunci, n-avea o istorie. Universul fiind creat odată pentru totdeauna, nu se va schimba niciodată. În spațiile infinite domnea deci tăcerea eternă și această tăcere îl înspăimînta pe Pascal. Îl înspăimînta ca tot ce amenință să zdrobească, prin grandiozitatea dimensiunii, mica și slaba noastră alcătuire umană, ca tot ce opune sensibilității noastre lipsa de sensibilitate a naturii-mute, indiferente. „Tăcerea eternă a spațiilor infinite mă înspăimîntă!” Strigătul lui Pascal este unul din cele mai zguduitoare ale cărții lui grele de gânduri. Acest strigăt a fost auzit și reproduș de mulți alți gânditori și alți. Spăimă în fața naturii infinite și mute a devenit o temă literară și filozofică, a cărei istorie extrasă din comparația literaturilor ar putea fi scrisă de un cercetător învățat.

Mă gândesc că strigătul lui Pascal n-ar mai putea fi repetat astăzi, după ce sateliții artificiali trimit semnalele lor sonore, înregistrate de toate posturile de recepție radiofonice ale globului. Un sunet pus la cale de om ne vine din regiuni în care niciodată n-a mai răsunat un glas pentru vreo ureche omenască. Tăcerea eternă a spațiilor infinite a fost întreruptă. Înțelegem bine ce înseamnă aceasta? Puterea omenască s-a întins neconștient asupra naturii, a supus-o și a folosit-o. Totuși puterea omului avea o limită, se oprea acolo unde omul însuși nu mai putea să trăiască. În toată superbia forței și îndrăzneției lui, omul rămânea încă o ființă legată de pământ, de atmosferă care învăluie pământul și face posibilă combustivitatea vieții. Deodată aceste limite au fost depășite. O intervenție omenască s-a produs într-o parte a lumii, înaccessibilă până ieri. Ne vin de-acolo sunete cunoscută, ca azele pe care le emit izvoarele sonore ale lumii apropiate. Pe unul din sateliții artificiali trăiește o ființă asemănătoare cu noi, un vechi tovarăș al omului, un prieten al lui. Sateliții artificiali trec, la ore apropiate, deasupra fiecărui punct al pământului și oamenii îi pot vedea ca pe niște stele ale vespăzii, ca pe Heaspare călătorind pe mări. Fiecare nouă cucerire a puterii omenesci a însemnat o scădere a terorii arhaice în fața lumii. Natura, monstrul devorant care îi pune întrebări lui Oedip a fost neconștient supus, imobilizat, adus la măsura omului. Oedip a găsit tot alte și alte răspunsuri pentru enigmaticele complicate și peride ale Sphinxului. Dibăcia și cuminenția lui rămăneau însă perplexe și înspăimîntate în fața tăcerii eterne a spațiilor infinite. Semnale sonore ne sosesc acum din aceste spații. Suflul omului; reduce o altă parte a terorii străvechi, câștigă o altă regiune a încrederii în lume. S-ar putea, citind în gazete despre aceste noi minuni ale genului omenesc, să ne obișnuim cu ele. Este neaoșă deci să ne spunem că am fost contemporanii lor și că ne-a fost dat să asistăm la începutul unei ere noi în istoria lumii.

CENUȘAREAȘA

Așa știa țărânul. Așa-i spunea și hogoș, Că-i aur Bărăganul Și aur e Dobrogea.

Dar au văzut, bătrînii: Recolta era slabă Iar bogăția stîni Cenușareașă roabă.

O, nimănui aleasă Sta țara de la mare Ca o cenușareașă Cu ochii-abastri-n zare!

A priceput țărânul Și fără nici un hogoș: Pelagră — Bărăganul... Malarie — Dobrogea...

Se-nalță și învie Pămîntul de la mare — Corabie-aurie Spre țărături viitoare.

Corabia aleasă, O leagănă azurul — Ca pe-o cenușareașă Ce și-a găsit condurul.

Ciocerone Theodorescu

Tragic și eroic

În „Povestiri de pe Don”, volum al debutului literar, M. Solohov actualizează — la nivelul secolului XX — sfîșietoarea dramă a Atrîzilor. O familie răscălată într-un decor de o grandioasă dezastră. Aerropole din Micece, construită pe o îngrămădire de stînci sălbatice și steepe, străbătută de negre prăpastii, planează deasupra cîmpiei pustii și arătoare a Argosului. Tragical destin al Atrîzilor lui Solohov se desfășoară în decorul fără limită al supei Donului, pierzător vara și transformată iarna într-un întreg stîncos. Eroii săi, ca și ai lui Eschil, sînt monumentali prin patimă și hotărîre de neștirbit. Atrîzii sînt poartă caftan și papahă, călăresc pe cai înșiși și în locuri destinate sînt apăsați de întreaga povară a codului învial al familiei căzacești. Nimic din acest cod, în interesul Revoluției din Octombrie, izbucnirea în mijlocul aparent înghețatei tradiții căzacești, a luptei dintre exploatați și exploatați, dezlanțuiesc drama.

Pe Feodor, Mitka îi crapă capul cu o secură. Înfiorătoare este drama brudărului Mikisara („Om cu familie grea”). Sîrac și văduv, el trebuie să hrănească o pușteră de gură. Ca înșău sîrac este un simpatizant al roșilor și nu are nimic împotriva atunci când Ivan și Danilo, băieții mai mari, fug în armata acestora. El rămîne în satul stăpînit de albi, pentru că nu-și poate părăsi ceilalți șapte copii mai mici: Ivan și Danilo sînt primii și cazacii îi silesc pe Mikisara să-i mîdă. Pentru a salva restul copiilor, brudărul execută ordinea lui din teie. Natasha, ajunsă la 15 ani, îi spune lui Mikisara: „Măe sără, tată, să mîmănc la masă ca matală. Cînd mă vei la mîlînie matală, și cînd îmi aduc aminte că tot cu mîlînie aștea mă-ai omorî frații, mă apucă scriba”. Viața lui Mikisara este zdrobită. Și-a omorît copiii pentru a-și salva copiii. Dar Natasha, com e și firea, nu poate accepta cîndva dislecția a vechii Aidoma „amîi erou al tragediei grecești”. Mikisara este pe deplin culpabil și inocent în același timp.

Na mai puțin teribilă este tragedia personală a mîlîralului roșu Șibalok în momentul în care Daria, nevasta lui, naște, speriată de chinurile fierii și crezînd că moare, îi destină lui Șibalok că ea de fapt este o spanză a bandei albe a lui Ignatiev. Nu l-a luat pe Șibalok decît pentru a putea pătrunde în detașamentul său și a furniza astfel informații lui Ignatiev, informații menite să ducă la distrugerea detașamentului roșu. Daria naște iar Șibalok o împușcă. Copilul este hrînit cîva timp cu lapte de pasă și încredințat apoi unui cămin de copii.

Monologul lui Șibalok este tragic în eroismul său firesc, detașat. El nu are un singur moment conștient că a omorît pe mama copilului său. Arma sa a împușcat o trădătoare. Copilul reprezintă numai „sămîntă” lui.

Pînă aici latura „albă” a familiei, spartă prin extraordinara presiune a luptei sociale, a fost surprinsă în trasăturile ei reale, de hotărîre bestială. Dar într-un erou „alb” („A-lumînță”) Atamanul Kosevov, conducătorul unei bande contrarevoluționare, este urmărit de un detașament roșu în fruntea căruia se află Nikolai Kosevov, înfățișat comsomolist. Fiul își mai amintește vag de tatăl său, pe care-l știe dispărut undeva. În prăpădiul războiului. Ca și tatăl său, el are o simțită deasupra glezniei stăgîl mare cit un ou de porumbiță. Detașamentul roșu ajunge banda fugărită a atamanului, și începe lupta. Atamanul vrea pe tînărul comandant roșu, dar în momentul cînd îi smulge din picioare cizmele, vede deasupra glezniei stăgîl alunja. Zdrobit, își strînge cu degetul la piept roșind înăbușit: „Nikolai! Băiatule, dragul meu! Sîrge din sîngele meu...” și „strîngînd la piept mîinile din ce în ce mai reci ale feiorului său, le sîrăte; înclîștînd dinții pe oțelul aburîl al Mausevului, își trage un glont în gură”.

Palpîtul uman nu a dispărut din sufletul atamanului. Iubirea paternă este mai puternică la el decît ura împotriva roșilor. El se sinucide pentru că are sentimentul că, odată cu Nikolai, a pierdut și sufletul său.

Ion Vîtner

(Continuare în pag. 5-a)

Tudor Vlașu G. JUSTER „Gospodina”

DE AMICITIA

Prietenia este într-un cuvînt dăruire. Inseși lemele recunosc că prietenia între femei e mai rară decît prietenia între bărbați, sau chiar că este mai mult o iluzie decît o realitate și că unica lor dăruire se realizează exclusiv în dragoste. Structura sufletescă vitră îngăduie mai ușor disocieră pasională, cu accentul statorniciei în genere mai apăsător, în direcția prieteniei decît a iubirii. Variabilitatea în dragoste nu e așadar o toană strict feminină, ca în cunoscutul dicton francez: *souvent femme varie* sau în cel italianesc: *la donna e mobile*, ambele probabil tleluite din parapon bărbătesc mai mult decît din spirit autocratic. Capacitatea de constanță se verifică însă frecvent în prietenie, mai ales în acele prietenii contractate în adolescență, cînd elanul de dăruire e nelimitat și neconștrîns de convenții.

Pagini sadoveniense de antologie

trebuie să trăiască numai din amintiri. Florile din grădina sufletului se pot uşa dacă nu le împropăzeți cu apa nădejiilor noă. Că n-ai lucrat nimic, înțeleg; nici nu era posibil să lucrezi în asemenea împrejurări, hărîitul într-una de lucrările biuroului. Dar dacă n-ai avut vreme să lucrezi, nu mă îndoaie că cel puțin ai cugetat la multe lucruri, cu unii numai vreme prietnică să fie, și măcar o lună de liniște să ai, și te vei mira tu singur ce va izbucni după încușurarea asta lungă a imaginației.

Șerban Cioculescu

(Continuare în pag. 4)

Satelitul la Răcătău

Trăm într-un ceac febril. Ure. Urea a cădății agerimii de antene și ochiul, ascuțit prim mînt, atinge zona de „insondabilitate”. Am devenit o masă nerodată supralucată și pe strada au înframont, auzi tendințele gândului recinului meș încordate și gata să plensască, scurci, ca niște odgoane de năd. Trăim solitici indens și ecentimentul, suprapus peste o stare precedență alergă, adăgău combustivitate interioară urașiu. Fapt este că omul din Siria vibrează cu fiecare dimineață a mea în stirea transmisă de aceeași agenție de presă. Pe cerul lui Homer, bolit cultural, peste noținea de umanitate a veacului XX, a apărut o stea nouă. Steaua sovietică. O stea de o mărime neamăidată în constelațiile știute. Apoi a mai apărut una. Evenimentul, prin amploare, nu are egal. Într-o clipă, memorabilia dimineață de noembrie, granițele multiple ale unității, răspîndită în personalități, persoane sau jărime de țînțe, au sărit în aer iar lumea, în întregul ei, a fost silită să palpite odată cu pulsul căpălușei Laika. Pulsul s-a retras automat, iar respirația, sincopată în timpul ușului, a căpătat vibrație solidară cu respirația uniceii țînțe care plutește în jurul nostru, în vid. E o ispravă sovietică și e o ispravă egală cu revoluția socială care la ia premers: omul și-a desprins tălpile din țărna matrice și a intrat în jocul planșelor ca o forță nouă a Cosmosului. Steaua sovietică a adunat umanitatea, difuzată atît de contradictoriu în bucdi, pe o singură țînță. Trăm, în fine, clipa cînd a ceastă lighioană cu două miliarde și ceva de capete a devenit într-adevăr o singură țînță.

Ion Vîtner

(Continuare în pag. 5-a)

GM. IVANCENCO „Vas în reparație”

15 Septembrie 1906. Fătkeni Dragă prietene, Am rămas trist impresionat de scrisoarea ta. Un om ca tu...

Satelitul la Răcătău

am rălăut, cu o întrerupere de numai 24 de ore, discuțiile de pe Calea Victoriei sau de la standul unei librării. Mădooenii mei de peste Siret, urtați între codrii nădății și între strălucirile lui Dumnezeu, se aflau într-o fierbere urașă. Evenimentul sau, mie i-a surprins la fierberea multă. Fierberea în care se aflau mașinile și, însoțim unu prin frumusețe era abstract și pur. Neamul asta, silită de dorința de dăbilar, percepător, turc, boier și jandar, și-a permis o clipă de interes pătimaș într-o problemă care depășea lingura smulșă din mînt. Era o sete urașă învială, și zice, de a ști, de a afla, de a fi în pas, și sălă o participat la ritmul acestor zile ca o intensitate laustică. Poate de aceea colcășite, ca și informațiile, stăneau pînă la cerul nu satis. Măcar. Către seară, au apărut la Slat „artileristi”. S-au ivit chiar și un moșneg care luptase în '96 cu turcii de la '77. Oricum, era o personalitate și o autoritate tehnică. S-au răspîndit în grupuri și au fost primii cu considerația cuvenită dispert. Artileristi au tăcut strategic la rîndul lor și au aprins țigări. Au discutat apoi, respectînd protocolul, despre cai, despre semănături, despre prețuri, despre vreme. Au privit cerul cu un ce de cunoaștere au strivit mucurile sub bocancii, au aprins alte țigări. Într-o timă, moșnegul, pare-mi-se, spărșese tactica mușal stabilită și se lansase în funeste erori militare. Discuția s-a aprins violent. Voile s-au amestecat. Răzbăteau glasuri pătimașe și se încădeau argumente. Experiența din Tatra, asaltul Seghe, dinatul, forțarea Dundrii calibre, Paul Anghel

Reintors la Răcătău meu, la o distanță respectabilă de calea ferată,

Paul Anghel

(Continuare în pag. 4)

IN CASTELLELE OTELULUI

Otelarul este simbolul uman al Hunezoarei. Barbatul starea... In sora de abasi...

Orice imagine a omenului care face abstractie de la o realitate... Nu e nevoie sa scrie...

Orice imagine a omenului care face abstractie de la o realitate... Nu e nevoie sa scrie...

Simbolizind Hunezoara prin oțel, imaginea populară s-a găsit după criteriul minții esențiale. Fiind...

Simbolizind Hunezoara prin oțel, imaginea populară s-a găsit după criteriul minții esențiale. Fiind...

Simbolizind Hunezoara prin oțel, imaginea populară s-a găsit după criteriul minții esențiale. Fiind...

TRAGIC SI EROIC

(Urmare din pag. 3)

koșka, a ucis o parte din propria-i ființă. Acesta este un aspect particular al unui vast tablou social...

Elim organizează cu tensiune forța sârăcimi satului, aprinde în conștiința exploataților lumina revoluționară...

În această privință nu este deloc neobișnuit. Dar dincolo de înfruntarea filozofice, literatura realismului critic...

Elim Ozorov a fost ales secretar al sovietului sătesc împotriva voinței bogătilor...

Elim Ozorov a fost ales secretar al sovietului sătesc împotriva voinței bogătilor...

Elim Ozorov a fost ales secretar al sovietului sătesc împotriva voinței bogătilor...

Elim Ozorov a fost ales secretar al sovietului sătesc împotriva voinței bogătilor...

NOTE

O lucrare utilă

Inițiativa Bibliotecii Centrale de Stat a R.P.R. de a crea un alt cercetător...

I. Al.

În ton tămiilor

Există în "Gazeta Literară" o rubrică intitulată "Tămiile", care menține este probabil...

Există în "Gazeta Literară" o rubrică intitulată "Tămiile", care menține este probabil...

Majoritatea industriilor folosesc oțel modern, subtilizat în carențele electrice. În schimb, siderurgia este...

Majoritatea industriilor folosesc oțel modern, subtilizat în carențele electrice. În schimb, siderurgia este...

Majoritatea industriilor folosesc oțel modern, subtilizat în carențele electrice. În schimb, siderurgia este...

Totul Bellary

O confuzie tragică și o dramă optimistă

Asiunea pentru probleme etice se manifestă în cele mai recente apariții din dramaturgia sovietică...

Asiunea pentru probleme etice se manifestă în cele mai recente apariții din dramaturgia sovietică...

Asiunea pentru probleme etice se manifestă în cele mai recente apariții din dramaturgia sovietică...

Asiunea pentru probleme etice se manifestă în cele mai recente apariții din dramaturgia sovietică...

Asiunea pentru probleme etice se manifestă în cele mai recente apariții din dramaturgia sovietică...

Asiunea pentru probleme etice se manifestă în cele mai recente apariții din dramaturgia sovietică...

În 8 puncte despre dragoste

Dragostea se integrează mijloacelor de luptă pentru educația unui tineret...

V. Mindra

SONJI (V.V. Kalinin; Teatrul Central al Armatei Sovietice-Moscooa)

NOTE DINTR-O CALATORIE PRIN TEATRELE SOVIETICE (II)

NOTE DINTR-O CALATORIE PRIN TEATRELE SOVIETICE (II)

NOTE DINTR-O CALATORIE PRIN TEATRELE SOVIETICE (II)

NOTE DINTR-O CALATORIE PRIN TEATRELE SOVIETICE (II)

FEDIA (A.A. Petrov; Teatrul Central al Armatei Sovietice-Moscooa)

NOTE DINTR-O CALATORIE PRIN TEATRELE SOVIETICE (II)

Continente

Daspeți din R. D. Germană

HANS PITRA Scriitor

OTTO SCHNEIDERF Dramaturg

RĂDĂCINI

PROLOG

Scriitorul iugoslav Dobrija Ciosici s-a născut la 29 decembrie 1921 din părinți țărani...

În 1951 a publicat înfiul său roman, „Soarele e departe”...

În urma mea codrii și drumul pieriseră în fiacăr. Șarpe nu eram să-mi vir de spaima și coadană...

Și mă gândeam, lungeam, ascultând pe furis cum hulgeră în valer de groază...

Drumul mi s-a frânt de malul Moravei abia înghetate. Aici, nici felinare, nici măcar o scinteie nu-nșingrau noaptea...

Oamenilor de felul meu tăcerea le este singura spătare. Udată, îndeobște după cină, mă cheamă Achim în odaia lui...

Unii au scornit istoria că de fel sint călugăr din Manasia, am furat aurul minărilor, o țară am risipit, iar restul mi l-a pus Gheorghe la adăpost...

„Dusmanii politici ai lui Achim spun că sint unul dintre principalii capi ai răscoalei de pe Timoc...

birloțul asta unde nu mă cunoaște nimeni și m-am făcut „chipurile slugă”

Cel din partida lui Obrenovici susținea că sint spionul lui Peter Karaghiorghević și adesea mă pîrșea prefecțiilor...

Sint slugă dar fac ce potface. Afară de Achim nimeni nu-mi poruncește. Voința lui e liberă de evanghelie pentru mine...

Nu te ntreba de ce omul, robul lui Dumnezeu, e tot și de toate în această țară...

„Radical” este romanul care demonstrează, fie explicit sau implicat, că autorul lui se opune suferinței umane impuse de un anumit sistem social-economic...

„Înălțarea drapelului roșu”

Romanul radical în Statele Unite

„Radical” este romanul care demonstrează, fie explicit sau implicat, că autorul lui se opune suferinței umane impuse de un anumit sistem social-economic...

Personajul central din By Bread Alone este unul din părinții înstăriți, care s-a dedicat profesiilor, dar parasește definitiv arta, devenind un radical în momentul în care își dă seama că întreg capitalismul american este întemeiat pe exploatare...

Cu toate acestea încordare, comportarea muncitorilor este plină de demnitate. Trezind apoi în revistă alte lucrări (la fel de meritorii, ca de pildă Strike Greva) de Mary Heaton Vorse...

Cu foarte puține excepții, toate cele 45 de „romane socialiste” care vād lumina tiparului în cursul unor perioade de 18 ani și care sint pe scurt recenziile de profesorul Rideout, se situează pe aceeași linie...

Cu totul diferit este aspectul romanului radical cînd — după o eclipsă de zece ani — el își face repariția — sub forma romanului proletar — la începutul decadelor 1930...

Pe bună dreptate, profesorul Rideout subliniază că deși din punct de vedere cronologic romanul lui Jack London aparțin primei perioade „socialiste”, el constituie de fapt o punte de tranziție între epoca antebelică și cea postbelică...

AGENDĂ

Un nou roman de Albert Maltz

Optprezece editori americani au refuzat publicarea noului roman al lui Albert Maltz „O lungă și a unei scurte vieți”, actualmente tradus în nu mai puțin de douăsprezece limbi...

Drumurile austrailiană

Ray Lawler este primul dramaturg austrailian care a scris o piesă inspirată din realitățile țării sale: „Vara celei de a șaptesprezecea păpuși”...

Controverse în jurul unei nuvele

Este foarte probabil că atunci cînd navela sa intitulată „In secția organizatorică a venit un nou activist” a luat drumul tiparului, nici măcar tînarul ei autor nu bănuia neașteptatului răsunet pe care lucrarea să aveau...

Criticii nuvelei lui Van Men s-a atras atenția tuturor cercurilor literare din China și a dat naștere unor aprinse discuții datorită modului curajos și interesant de a aborda un subiect din viața activiștilor de partid...

Arătînd calitățile și lipsurile nuvelei, articolul din „Jenminjibao” a subliniat că lupta împotriva birocratismului și a altor fenomene negative trebuie dusă și prin literatură...

Redactor-șef: Zaharia Stancu. Colegiul redacțional: Mihai Bănuț, Marcel Bredașu, Eusebiu Camilar, Paul Georgescu (redactor-șef adjunct), Eugen Jebeleanu, Eugen Macoveșcu, Ion Mihăileanu, V. Mindra (redactor-șef adjunct), Mihail Petroveanu (redactor-șef adjunct), Cicero Theodorescu, Ion Vițner.

„Tătăcule, tu știi pentru ce s-a luat Basilia?”

Aif Adania